

Ágó (Dávid Ágoston, 1927. november 4.–2003. október 22.)

Dr. Antal István

Dávid Ágoston, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerészeti Intézetének címzetes egyetemi tanára szerencsés ember volt, mert nem mindenkinek adatik meg, hogy egy egész szakma szeresse, tisztelje, teljesítményét és tulajdonságait elismerje.

Körülbelül 15 évvel ezelőtt, mikor kezdő fiatalként a kutatólaborban én is részeshülhettem kintünető figyelmeben, akkor kaptam a felhatalmazást az „Ágó” megszólításra. Nemesak a megtiszteltetés öröme, hanem valami sejtlemes érzetre is pontosan emlékszem. Arra, hogy biztosan meghatározó jelentősége lesz annak, hogy megismerkedhettem a professzorral, de elsősorban azonban Ágóval.

Dávid Ágoston 76 évvel ezelőtt, 1927 november 4-én született Szegeden, így koromnál fogva csak ámulhatok megint olvasva azt az általam legmegfelelőbbnek tekinthető, a családtól kapott rövid összefoglalót az életéről és magasra ívelő szakmai illetve tudományos pályafutásról, amit a múlt évben lehetőségem volt ismertetni a XIV. Országos Gyógyszer technológiai Konferencián, mielőtt sor került az MGYT legmagasabb kitüntetésének, a Kazay Emlékéremnek az átadására.

Édesapja a Gyógyszerészeti Intézet és Egyetemi Gyógyszertár igazgatója, egyetemi tanár volt. Édesanyjával tíz gyermeket neveltek. Elemi és középiskoláit Szegeden és részben Marosvásárhelyen, a Magyar Királyi Csaba Királyfi Gyorsfegyvernemi Hadapródiskola páncélos egységében végezte. Hadműveleti területeken szolgált, Németországban 1945-ben hadifogságba esett, ahonnan sikerült hazaszöknie.

Rendkívüli érettségi vizsgát Szegeden, kiegészítő érettségi vizsgát latin nyelvből Cegléden tett le. 1946-ban iratkozott be a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karára. Tevékenyen részt vett a diákéletben, egészen a diákszervezetek diktatúrában történt feloszlásáig. Ezért 1947-ben 10 hónapon át volt fogoly, megjárta a „budadéli” internálótábor, majd szabadulása után 1950 végéig rendőri felügyelet alá helyezték.

Viharokkal telt történelmi időkben kezdte meg tudományos munkáját, egyetemi tanulmányai alatt jelent meg első közleménye 1949-ben. Több pályadíjat nyert, a gyógyszerészi oklevelet 1951-ben kapta meg.

Politikai magatartása miatt azonban nem kerülhetett egyetemi státuszba, a békéscsabai volt Réti patikába osztották be. 1952 februárjában Békés megye gyógyszerész szakfelügyelőjévé nevezték ki sikeres minősítő vizsga után. 1952-ben „népgazdasági érdekből” Budapestre helyezték az Országos Gyógyszertári Központba. Szakértői véleményei alapján minden volt gyógyszerártulajdonos elleni pert büncselekmény hiányában lezártak. Az 1956-os forradalom és szabadságharc után nehéz, házkutatásokkal és gyűjtőfogházzal terhes időköt élt át.

Ebben az időszakban számos közleménye jelent meg a hazai szaklapokban, 1958-ban Szegeden gyógyszerészdoktorrá avatták, és a gyógyszerész szakfelügyelő képesítés mellé a gyógyszerismertető szakgyógyszerészi képesítést is megszerezte.

1959 január 1-től kikérésrel helyezték át a Chinoinba, ahol először önálló kutatóként, majd a fizikai kémiai kutató csoport, később a Gyógyszerészeti Kutatási Osztály vezetőjeként dolgo-

zott. 1980-ban áthelyezéssel a Kőbányai Gyógyszerárugyár kutatási osztályvezetője lett, majd innen nyugdíjba vonult. Azonban teljes munkaidőben a Meditop Gyógyszeripari Kft. kutatási igazgatójaként tovább tevékenykedett.

Több mint négy évtizedes gyógyszeripari kutatómunkássága során 11 ország 17 folyóiratában 187 referált közlemény szerzője illetve társszerzője lett. 44 országban bejegyzett, több mint kettőszáz találmány feltalálója, társhelfalálója. Az első 1962-ben, a legutóbbi 4 bejelentés 2001-ben történt. Nemzetközi rendezvényeken tartott előadásainak száma 29, a FIP történetében hivatalos felkérésrel az első magyar plenáris előadó volt. 6 monográfia szerzője, társszerzője.

Pályafutása alatt több egyetemen, így a SOTE, HIETE, BME Mérnöki Továbbképző Intézet felsőoktatásában rendszeres előadásokkal vett részt. 4 aspiráns kandidátusi, 13 egyetemi doktorandusz értekezésének kutatómunkáját irányította. Gyógyszergyártással foglalkozó sok külföldi kolléga továbbképzését végezte. Saját önéletrésében, az 1983-ban az ENSZ Iparfejlesztési Szervezete által külföldi gyógyszeripari tevékenység szervezésére, irányítására kiírt pályázatán elért sikerét tekintette elégtételnek a korábbi „káderanyag” értékeléssel szemben.

Tudományos minősítését 1974-ben a Kémiai Tudományok Kandidátusa, 1989-ben a gyógyszerészeti tudományok doktora fokozatok megszerzése igazolja.

Ágó a Teremtő Istenben hívő embernek vallotta magát. Nem kérhettem előre engedelmet erre a szerénységével összeférhetetlen fájdalmas búcsúztatóra és megtiszteltetésnek veszem, hogy fiával egyeztetve írhattam a megpróbáltatásoktól nem mentes, de alkotásban, eredményekben ámulatosan gazdag életéről.

Szakmai közéleti aktivitását szervezeti, bizottsági tagságai és kintüntetői jelzik, ezek felsorolása hosszú sorokat venne igénybe. Nem ezt tartom most legfontosabbnak.

De kiemelendő rendkívüli téma-meglátó képessége. Szüntelenül igyekezett megtanítani másokat is arra, hogy képesek legyenek többet látni, valamint az alkotótevékenységhez nélkülözhetetlen képzeletet szabadabbá tenni. Ő nemesak meglátta, meg is indította azokat a kutatásokat, amelyek újdonsággal bírtak és meghatározókká váltak. Néhányszor összeütközésbe került emiatt a szokásos nézetekkel, de ezeket a rá jellemző meggyőzőkészséggel és nyugodt, következetes érveléssel tudta kezelni.

A fájdalom is „sokkomponensű”, ez utóbbi kifejezés rögzült bennem azzal kapcsolatban, milyen szemléletre is van szüksége a gyógyszer technológusnak. Gyászoljuk a tekintélyes tudóst, a képzelet- és alkotóerővel megáldott feltalálót, az ismereteit, gondolatait és lelkesedését átadó tanárt, a segítőkész kollégát, a mély érzések mellett katonásan higgadt, mindig kihűzött testtartású embert. És akinek támogatása illetve barátsága nemesak valóban sokat jelentett, nemesak rendkívüli megtiszteltetés is volt, hanem szerencsésé tett.

Antal, I.: *For the death of professor Ágoston Dávid*